

The need for collaborative internal supervision of the school to expand educational opportunities under the office of nongkhai primary education service office 2

Atcharaporn Ngamsanga

Ban Paen School, Nong Khai Primary Educational Service Area Office 2

Corresponding author. E-mail: Atcharaporn1101@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to study the current situation, desirable situation, and needs assessment of collaborative internal supervision implementation in educational opportunity expansion schools under the Nong Khai Primary Educational Service Area Office 2. This was quantitative research with a sample group of 186 school administrators and teachers from educational opportunity expansion schools. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's sample size table, with administrators selected through purposive sampling and teachers selected through simple random sampling. The research instrument was a paired-response questionnaire using a 5-level rating scale, with a content validity index of 1.00 and overall reliability for the current situation of 0.902 and desirable situation of 0.973. Statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and PNI_{Modified} index.

Research findings revealed that:

1. Current situation of collaborative internal supervision implementation in educational opportunity expansion schools was at a moderate level with a mean of ($\bar{x} = 3.46$). The aspect with the highest mean was direct assistance to teachers, followed by curriculum development, and the lowest mean was group work skill development.

2. Desirable situation of collaborative internal supervision implementation in educational opportunity expansion schools was at the highest level with a mean of ($\bar{x} = 4.51$). The aspect with the highest mean was classroom action research, followed by curriculum development, and the lowest mean was professional experience enhancement.

3. Needs assessment of collaborative internal supervision implementation in educational opportunity expansion schools, ranked by priority as follows: group work skill development had the highest needs index (PNI_{Modified} = 0.35), followed by classroom action research (PNI_{Modified} = 0.31), and the aspect with the lowest need was direct assistance to teachers (PNI_{Modified} = 0.26).

Keywords: Necessary needs, collaborative internal supervision, schools expanding educational opportunities

ความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบร่วมมือ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

อัจฉราพร งามสง่า

โรงเรียนบ้านแป้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

Corresponding author. E-mail: Atcharaporn1101@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 186 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครื่อจซี่และมอร์แกน โดยผู้บริหารเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ครูผู้สอนใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามตอบสนองคู่ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.902 สภาพที่พึงประสงค์ 0.973 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนี $PNI_{modified}$

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน ของการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.46$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตร และมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม
2. สภาพที่พึงประสงค์ ของการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.51$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตร และมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการเสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพ
3. ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.35$) รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ($PNI_{Modified} = 0.31$) และด้านที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดคือด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง ($PNI_{Modified} = 0.26$)

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, การนิเทศภายในแบบร่วมมือ, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในหมวด 16 การปฏิรูปประเทศมาตรา 258 จ. (3) ให้มีกลไกและระบบการผลิตคัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้เป็นผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู (4) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวโดยให้สอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนา ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ที่ 4.3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มี

เป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่งและมีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตมุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยเรียน วัยผู้ใหญ่ วัยแรงงานและวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะ ความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกช่วงวัย ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลาที่มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับ แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 – 2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย ทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะความรู้ ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน รวมทั้ง แหล่งเรียนรู้ สื่อ ตำราเรียน และนวัตกรรม ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ที่มีระบบและกลไกการวัด การติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ มีระบบการผลิตครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล ครู อาจารย์ตลอดจนบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานในการพัฒนาคุณภาพศึกษาให้เกิดคุณภาพ สิ่งหนึ่งที่เป็นคุณภาพของผู้เรียน ที่เชื่อมั่นว่าคุณภาพผู้เรียนจะเกิดได้และบรรลุหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 นั้น จะต้องมีการบูรณาการสู่ความสำเร็จ มุ่งองค์ประกอบและปัจจัยคือ คุณภาพของผู้เรียนที่โรงเรียนต้องประกันคุณภาพต่อผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่าผู้เรียนจะต้องมีคุณภาพและมาตรฐานตามหลักสูตรมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องมีการบูรณาการอันนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนา 3 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนการสอน และ กระบวนการนิเทศการศึกษา ซึ่งกระบวนการนิเทศศึกษานี้ ถือเป็นภารกิจจำเป็นต่อการจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทางด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานจัดการศึกษา จำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ ก้าวทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือ สนับสนุนให้กระบวนการบริหารจัดการ และ กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา ที่ต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาและการจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 พร้อมทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการเป็นผู้นำ และทักษะการนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม

งานนิเทศการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยเฉพาะการ นิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่ง เสถียร เทียงธรรม (2542) ได้สรุปไว้การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพคุณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้สูงขึ้น โดยการร่วมมือของบุคลากรทั้งหมดภายในสถานศึกษา และ สมเดช พินิจสกุล (2544) ได้สรุปว่า การนิเทศภายใน หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษาในอันที่จะปรับปรุง ส่งเสริมประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนให้ดีขึ้นทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงาน ของครูรวมทั้งให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ และก่อให้เกิดผลขั้นสุดท้ายคือการศึกษาของเด็กก้าวไปอย่างมีประสิทธิภาพ การนิเทศภายในสถานศึกษาจะช่วยให้เกิดผลดีในการดำเนินงานของสถานศึกษาหลายประการ คือ การนิเทศภายในเป็นการช่วยเหลือ และส่งเสริมกำลังใจของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารการศึกษา ซึ่งไม่เพียงพอที่จะนิเทศการศึกษาได้ อย่างทั่วถึง เป็นการนิเทศโดยบุคลากรของสถานศึกษาเองนั้น ผู้นิเทศเป็นผู้ใกล้ชิดกับปัญหาที่มีอยู่ในสถานศึกษาย่อมเป็นผู้รู้ปัญหาได้ดีและแก้ไขได้ ตรงจุดกว่าการที่จะให้คนภายนอกมานิเทศผู้นิเทศ ในสถานศึกษามีความคุ้นเคยกับครูอยู่แล้วทำให้ บรรยากาศในการนิเทศทำได้อย่างเป็นกันเอง ไม่ต้องเสียเวลาสร้างความคุ้นเคยเหมือน ศึกษานิเทศก์ หรือผู้บริหารภายนอกสถานศึกษา และผู้นิเทศสามารถจะติดตามการปฏิบัติงานหรือ ผลการนิเทศได้ตลอดเวลาเพราะอยู่ใกล้ชิดกัน สามารถทำให้งานดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมายโดยต่อเนื่อง ดังนั้น การนิเทศภายในจึงมีความสำคัญ และมีความจำเป็นในด้านการจัดการศึกษาใน ปัจจุบันและยังคงมีความจำเป็นต่อไปในอนาคต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆในการศึกษา เช่น การเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรใหม่และพระราชบัญญัติการศึกษา เป็นต้น ซึ่งการ

นิเทศนำมาความเข้าใจให้ตรงกันระหว่างบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะในระดับสถานศึกษาและ ผู้ใช้หลักสูตรถือเป็นการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากภายในสถานศึกษา เพื่อนำมาซึ่งคุณภาพผู้เรียน (อัญชลีธรรมะวิธิกุล, 2553) การนิเทศแบบร่วมมือ เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการนิเทศ ซึ่งมีเป้าหมายที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศแบบร่วมมือเป็นการทำงานอยู่บนพื้นฐานแนวคิดเกี่ยวกับหลักการนิเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 ซึ่งมีภารกิจงานกว้างขวางทั้งด้านกลุ่มเป้าหมาย กิจกรรม ผู้จัดกิจกรรม มีทั้งหน่วยงาน สถานศึกษาและเครือข่ายทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมและส่งเสริมการจัดกิจกรรม การจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 จำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของผู้เรียนและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้นการนิเทศแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคน พัฒนางาน สร้างประสานสัมพันธ์และสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาครูและปฏิบัติงานให้ สามารถจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และผู้รับบริการอย่างมีคุณภาพ การนิเทศแบบร่วมมือ ใช้หลักการเรียนรู้ร่วมกัน หลักการทำงานเป็นทีม หลักการทำงานอย่างเป็นระบบ และหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้วยเหตุผลและความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้อยู่ในวงการศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม และการวิจัยครั้งนี้จะมีส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาในแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมที่จะช่วยในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงและจะมีส่วนสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับงานวิชาการ ให้สามารถขับเคลื่อน ก้าวหน้าและตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 18 แห่ง มีรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ในหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดการศึกษายังไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร สถานศึกษายังไม่ได้ดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และยังไม่มีมีการสนับสนุนให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการนิเทศภายในของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และได้ใช้วิธีการนิเทศในหลายรูปแบบหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการนิเทศภายในของสถานศึกษาจำเป็นอย่างยิ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จึงจำเป็นที่จะนำข้อมูลไปกำหนดนโยบาย แนวทางแผนงานกำกับ ติดตาม แผนปฏิบัติการของโรงเรียน รวมถึงแนวทางการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาให้ยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

จากแนวทางดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบร่วมมือ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อที่จะนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับงานนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และ สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 369 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 186 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผู้บริหารเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ครูผู้สอนใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบเป็นแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำแนกตามเพศและตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบการตอบสนองคู่ (Dual – Response Format) เกี่ยวกับการดำเนินงานของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการเสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมาย เวลา และสถานที่ ขอรับแบบสอบถามคืน เสร็จแล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

4.1 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม วิเคราะห์แบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังนี้

1) แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ จำแนกเป็นเพศ และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมิน โดยวิธีการแปลผลตามเกณฑ์ ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ แต่ละช่วงมีความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

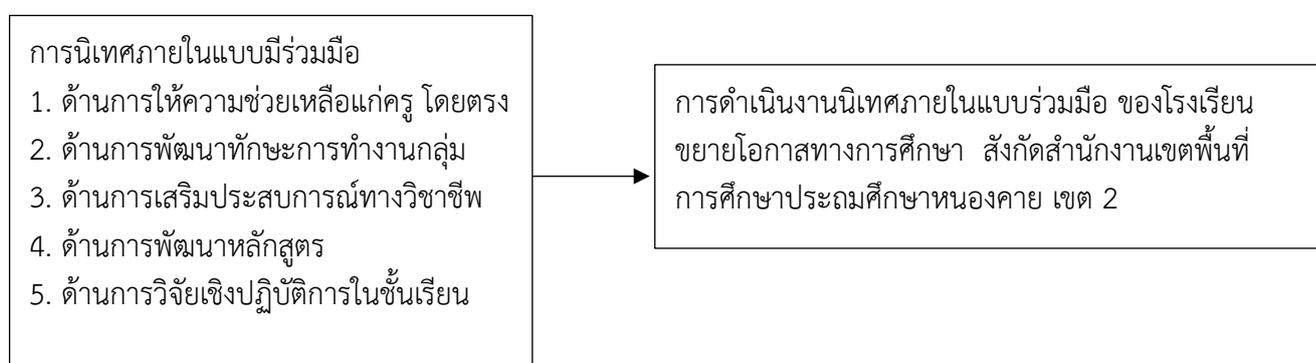
ขั้นตอนที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบร่วมมือ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

การศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นขั้นตอนการจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย

โดยใช้สูตรของ นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2548) โดยปรับจากสูตร PNI เดิมโดยใช้วิธี Priority Need Index (PNI Modified) ซึ่งเป็นดัชนีการจัดการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นหาผลต่างของสภาพที่เป็นจริงและหารด้วยค่าสภาพที่เป็นจริงเพื่อถ่วงน้ำหนักก่อนจะนำมาจัดอันดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2548) โดยมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น 0.30 ขึ้นไปถือว่ามีความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบร่วมมือ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ซึ่งอาศัยหลักการและแนวคิดของ Gickman (2004) ตามภารกิจการนิเทศ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ด้านพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน การวิจัยครั้งนี้ ได้จำแนกตามเพศระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอนในโรงเรียนเป็นตัวแปรต้นในการวิจัย ดังกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของข้อมูล (PNI Modified) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าดัชนีการจัดการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นไว้ว่ารายการที่มีค่าน้อย 0.30 หรือ 30 เปอร์เซ็นต์ ผลปรากฏ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และดัชนีความต้องการจำเป็นการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ในภาพรวม

การดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modified	ลำดับที่
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง	3.55	0.81	มาก	4.52	0.74	มากที่สุด	.27	5
2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	3.28	0.68	ปานกลาง	4.46	0.68	มาก	.35	1
3. ด้านการเสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพ	3.45	0.80	ปานกลาง	4.42	0.77	มาก	.28	4
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.52	0.81	มาก	4.59	0.71	มากที่สุด	.30	3
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	3.50	0.81	ปานกลาง	4.60	0.65	มากที่สุด	.31	2
รวม	3.46	0.78	ปานกลาง	4.51	0.71	มากที่สุด	.30	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.46 – 3.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.68 - 0.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.81) รองลงมา คือด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.81) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.68)

สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.42 – 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.65 - 0.77 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.65) รองลงมา คือด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.71) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการเสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.77)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน พิจารณาค่าเฉลี่ยรวม มีดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.30) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI_{Modified} = 0.35) รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (PNI_{Modified} = 0.31) และด้านที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดคือด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง (PNI_{Modified} = 0.26)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพที่ปัจจุบันของการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีความสนใจและเอาใจใส่ในการช่วยเหลือครู ให้คำปรึกษาแนะนำชั้นเรียน มีการตรวจแผนการสอน ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสังเกตการสอน และการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอนเป็นสำคัญ สอดคล้อง กลิคแมน (1990) ได้สรุปผลการวิจัยหลายเรื่องชี้ให้เห็นว่าครูผู้ได้รับการสอนย้อนกลับเกี่ยวกับการสอนของตนมากที่สุดเป็นผู้ที่มีความพอใจการสอนมากที่สุด และครูที่ต้องการความช่วยเหลือส่วนมากจะขอความช่วยเหลือจากเพื่อนครูด้วยกันเป็นอันดับแรก และขอความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์หรือผู้บริหารเป็นอันดับสอง การที่ครูให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเป็นพี่เลี้ยงให้เพื่อนครูด้วยกันมีผลดีต่อเจตคติของครูเป็นอย่างยิ่ง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลีแมน (1987) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความไว้วางใจของครูที่มีผลกระทบต่อกระบวนการนิเทศการสอนมีปัจจัยต่างๆ คือ การรักษาความลับ วิธีการพูดคุยรับฟังปัญหาของครู และการพัฒนาความร่วมมือในกระบวนการนิเทศ ครูมีความไว้วางใจน้อยเมื่อผู้บริหารนำสิ่งที่ตนพูดคุยแสดงความรู้สึกลงไปประเมินครูในทางลบ ครูไม่ค่อยไว้วางใจผู้บริหารที่แสดงความเป็นผู้บังคับบัญชาและการชี้ข้อบกพร่องแต่จะไว้วางใจผู้บริหารที่มีลักษณะเหมือนเพื่อนร่วมงาน ให้ทางเลือกที่หลากหลายและเน้นข้อที่ดีของครู

2. สภาพที่พึงประสงค์ ของการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการวิจัย แต่ละโรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน โดยโรงเรียนมีการจัดประชุม อบรม สัมมนา การวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 30 กำหนดให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ฉะนั้นจึงถือว่าเป็น

หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องให้ความสำคัญ ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัย เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจาก กระบวนการเรียนการสอน มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยการใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้อง กับภาณุวัฒน์ คาสินธ์ (2553) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มโรงเรียนแหลมบัว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จังหวัดนครปฐม พบว่า ด้านการสนับสนุนงานวิจัยครูในกลุ่มโรงเรียน แหลมบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จังหวัดนครปฐมมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับ มาก เนื่องจากด้านนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนให้การสนับสนุนทุนการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยโรงเรียนมีการจัด ประชุม อบรม สัมมนา การวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังมีสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกใน การจัดทำวิจัยในชั้นเรียน

3. ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาทุกแห่งควรจัดระบบการบริหารการศึกษาที่มีรูปแบบเน้นการ กระจายอำนาจการบริหารไปยังบุคลากรทุกคนทุกฝ่าย ให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้เข้ามามีส่วนในการคิด สามารถแสดง ความคิดเห็น พูดคุยปรึกษาหารือกันมากขึ้น มีการประสานงานระหว่างบุคคล กลุ่มงาน ร่วมมือร่วมใจกัน ร่วมกันทำงานด้วยความ มุ่งมั่น ให้การยอมรับและ ไว้วางใจซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น จึงจะทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ส่งผลให้การทำงาน เป็นกลุ่มดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ คณะ (2545) กล่าวว่า ก่อนที่กลุ่มจะสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น สมาชิกจะต้องมีความรู้สึกที่ดีต่อความ ไว้วางใจต่อความเต็มใจกับบุคคลอื่น ๆ และเชื่อมั่นต่อความสามารถในการดำเนินงานตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับ สุภาพร อัคราวัฒนา (2541) กล่าวว่า ความไว้วางใจ สมาชิกในทีมจะต้องมีความซื่อสัตย์ในหน้าที่ มีระเบียบวินัยในการทำงาน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยมีลักษณะเปิดเผย ให้ความเคารพ เห็นคุณค่า และยอมรับในบทบาทหน้าที่ของกันและกัน เพื่อจะ ได้รับการยอมรับจากสมาชิกในทีม ฉะนั้นทุกคนจึงควรมีน้ำใจต่อกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะได้ทำให้งานนั้นบรรลุผล สำเร็จตามวัตถุประสงค์

สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

1.1.1 สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการให้ ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการ พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

1.1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการ เสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพ

1.2 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

1.2.1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ทั้ง 5 ด้านพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาทักษะการ ทำงานกลุ่ม มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.35$) รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ($PNI_{Modified} = 0.31$) และด้านที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง ($PNI_{Modified} = 0.26$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง สถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสถานศึกษาควรนำข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง ไปพัฒนาต่อยอดให้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้การดำเนินงาน การนิเทศภายในแบบร่วมมือ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนด้านที่มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สถานศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ติดตามผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ร่วมมือร่วมใจกัน ร่วมกันทำงานด้วยความมุ่งมั่น ให้การยอมรับและ ไว้วางใจซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ส่งผลให้การทำงานเป็นกลุ่มดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

1.2 ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ ของการดำเนินงานของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นถึง สถานศึกษามีความต้องการพัฒนาด้านนี้มากที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการทำวิจัยใน ชั้นเรียนผู้บริหารควรวางแผน กำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน มอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการอย่างจริงจังมีการจัดประชุม อบรม สัมมนา การวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกรวมทั้งงบประมาณการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือของสถานศึกษา

1.3 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานของการนิเทศภายในแบบร่วมมือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้าน ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม สถานศึกษาควรพัฒนาหรือยกระดับ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ให้มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนผู้บริหารควรให้ครูมีส่วนร่วมในการคิดร่วมทำร่วมรับผิดชอบ และร่วมแสดงความชื่นชมยินดีเพื่อลดความขัดแย้งภายในกลุ่ม โดยกระบวนการทำงานเป็นทีม การส่งเสริมสนับสนุนและเสริมแรงโดยการสร้างขวัญกำลังใจจากผู้บริหารโรงเรียน นอกจากนี้ควรให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานการนิเทศภายในแบบร่วมมือมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายในแบบร่วมมือของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการการนิเทศภายในโรงเรียนที่มีประสิทธิผล เพื่อหาแนวทางปฏิบัติ (Best practice) และสามารถนำมาแก้ปัญหาได้จริง

2.3 ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความต้องการรับการนิเทศภายในโรงเรียนของครู

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่10 ฉบับปรับปรุงใหม่)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ภาณุวัฒน์ คาสินธ์. (2553). *ความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มโรงเรียนแหลมบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 จังหวัดหนองคาย*. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร : ไทมอเน อินบิสสิเนส เวิร์ล.
- เสถียร เทียงธรรม. (2542). *การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานี*. รายงานการค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์. แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมเดช พินิจสกุล. (2554). การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจตุรพักตรพิมานจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาพร อัคราวัฒนา. (2541). การศึกษาพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา. มหาวิทยาลัยเอกชน: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Glickman. (2004). *Supervision and Instructional Leadership: A Developmental Approach*. (6 th ed.), Boston: Allyn & Bacon.
- Lyman, F. (1987). *Think-Pair-Share: An Ending Teaching Technique*. United States of America: MAA-CIE Cooperative News.